

Wat is dat nou? Duitse veldpost terwijl de oorlog voorbij is???

Olav Petri

Juni 2019

Zomer 1945. De oorlog is voorbij, ook in Duitsland. En toch werkte de veldpost van de Wehrmacht nog door! In een doos veldpost trof ik een briefkaart aan die was afgestempeld met een veldpoststempel, postzegel niet nodig, het was militaire post. Het stempel was ontdaan van swastika en verdere gegevens, maar het was nog duidelijk een gekapt Duits veldpoststempel. Je zou toch denkend at alles ingeleverd was en dat de Britten en Amerikanen eventuele contacten wel zouden organiseren zodra ze daar tijd en menskracht voor hadden. Niet dus.

De kaart is geschreven op 7 juli 1945 en op de 11-e afgestempeld. De afzender is een Oberstleutnant (luitenant-kolonel) van het Batl. Roering 842-e Division/A in Hademarschken in Holstein. Okay, hij mocht dus aangeven waar hij te bereiken was, maar zonder veldpostnummer. Maar er was wel een beperking, want in de tekst had hij bovenaan een nadere woonplaats genoemd en die is er uit gestanst, duidelijk niet geknipt.

De kaart gaat naar een plaatsje in Westfalen. De Oberstleutnant meldt dat het goed gaat, wil natuurlijk van alles weten. Verder schrijft hij – en dat is niet onzichtbaar gemaakt, de Britse censor kende geen Duits of de Duitssprekende burger bij de geallieerden had onvoldoende tijd om alles te lezen- dat hij bij de familie Gosch is in Klein Rönnau, een plaatsje richting Oostzee. De geallieerden hadden als helpers volop burgers in dienst die niet-nazi geweest waren, soms gevluchte Polen, Balten enz. enz.

Een deskundige in Duitsland kon me verder helpen. De enorme massa krijgsgevangenen in noordwest Duitsland verbleef in Sleeswijk-Holstein en werd daar gescreend op nazi's en verdere misdadigers. Vluchten kon niet, je had een identiteitskaart nodig want het hele land werd zwaar gecontroleerd. De mannen kampeerden in het open veld, gebouwen werden vooral gebruikt voor de golf vluchtelingen uit de gebieden die Duitsland moest afstaan ten oosten van de Oder. De krijgsgevangenen hadden de status gekregen van een leger dat zich had overgegeven en de Geneefse afspraken werden daarom niet toegepast. Krijgsgevangenen vertellen later hoe hun behandeling, ook in Amerika bijvoorbeeld, vanaf 8 mei drastisch veranderde na de milde aanpak tot dan toe..

Officieren van de Wehrmacht behielden de leiding over groepen soldaten en werden persoonlijk verantwoordelijk gehouden in geval van problemen. De geallieerden tolereerden aanvankelijk helemaal niets. In georganiseerd verband werden de gevangenen aan het werk gezet, puinruimen, herstelwerk aan wegen en bruggen, landbouw aanpakken. De bataljons droegen de naam van de commandant. In de regio Holstein was het werk buitengewoon gevaarlijk, want het hele gebied, de kust met name, was ondermijnd en die mijnen moesten worden opgespoord en uitgegraven. Nee, helaas zelden met mijndetectors, meestal met de blote hand en een staafje!!! Soms werd men kort geïnstrueerd in het gebruik van de apparatuur. Dat dit met grote verliezen aan mensenlevens gepaard ging, zal duidelijk zijn. Om over zware verwondingen nog maar te zwijgen. Ook in Denemarken en Frankrijk zijn werkelijk duizenden slachtoffers gevallen. De troepen bestonden uit alles door elkaar, dus bij het mijnen ruimen waren geen mineurs of deskundigen op het gebied van mijnen actief, koks, marconisten, iedereen werd de mijnevelden in gestuurd. Ook in Nederland zijn krijgsgevangenen zo aan het werk gezet, bijvoorbeeld in Zeeland.

Veldkeukens, veldpost kon gewoon in gebruik blijven. Ik weet niet tot wanneer, wel weet ik

dat krijgsgevangenschap ook in het Westen lang kon duren. Deze, naar het schijnt zeldzame kaart, is wellicht het begin van nog meer.... Er hing een oud, nogal pittig prijskaartje aan. Meer weten? Lees eens "Afgemarcheerd!", Een boek uit 2018 van Ronald Polak. Zeer lezenswaardig.

